

שבת קלט: (המשנה) עד קמ: (המשנה)

ביאורי מושגים

ברירה - הגמרא קובעת שיין שנשתה כמות שהוא אין בו איסור סינון. דין זה מקביל לדין אין בישול אחר בישול. גם שם ודאי שהבישול השני מועיל. הסיבה שבישול זה מותר היא כיוון שהוא לא **מכשיר** את האוכל (שהיה ראוי לאכילה כבר אחרי הבישול הראשון) אלא רק **משפר** אותו. גם כאן סינון יין ששותים אותו גם בלי הסינון **משפר** אותו **איכותית** ולא **מכשיר** אותו **מהותית**.

מדוע אין ברירה כשמוסיף מים: רש"י: כיוון שנברר מאליו, **ר' יונתן:** מטרתו היא שהמים יוציאו יין מהשמרים ולא שיבררו.

מהו החידוש בסודר ובכפיפה: רשב"א: כיוון שאינם הכלי הייעודי מותר לסנון בהם יין בעכירות בינונית (האסור בסינון כדרכו - במשמרת). **רמב"ם:** החידוש הוא שסודר והכפיפה אינם מוגדרים **מוקצה**.

כיוון שהרצון להבדיל בין החלבון לחלמון נובע מהבדלי הצבע ולא מעניין מהותי באוכל - אין זה נחשב ברירה.

תערובת המיועדת לאנשים שסיימו את בית המרחץ ('אלונטית') נחשבת רפואה ואסור להכינה ולשתותה בשבת.

המשנה

1. מותר להוסיף מים לשמרים של יין הנתונים **במסננת**.
2. מותר לסנון יין **צלול** בסודר או בכפיפה מצרית.
3. מותר להוסיף **ביצה** למסננת של חרדל.
4. מותר להכין **אנומלין** (תערובת של יין דבש ופלפלין) בשבת. **ר' יהודה:** בשבת - מותר להכין כוס, ביר"ט - כד ובחזה"מ - חבית. **ר' צדוק:** השיעור נקבע לפי כמות האורחין.

סינון יין

- א. אם היין מסונן ברמה שאפשר לשתותו - מותר להוסיף ולסנונו, **דין זה תלוי במנהג האנשים** - לכן יין טרי שכלל לא סונן אבל אנשים שותים אותו גם בלי שום סינון - מותר לסנון.
- ב. כלי שיש בקרקעיתו שמרים - מותר לשפוך את היין שלמעלה - ובתנאי שכשמגיע לקרקעית לא יסנן את היין המעורב בשמרים.
- ג. כשמסנן בסודר - יזהר לא לעשות שקע - משום עובדין דחול או מחשש סחיטה. כשמסנן בכפיפה - יזהר לא להגביה אותה טפח מעל הכלי - משום בונה.
- ד. אין להדק קיסמים על פי כד בע"ש - כיוון שזה נראה כאילו מסנון במסננת.

לישת חרדל עם מים או יין בשבת

רב: יש ללוש בשינוי - בעזרת כלי, **שמואל:** יש ללוש בשינוי - ביד. **ר' יוחנן:** אסור ללוש כלל.

פסיקת מר זוטרא הלכה למעשה: מותר ללוש בכל דרך שהיא בתנאי לא ילוש בכח (וכן הדין לגבי לישת כרישים בשמן וחומץ, ועירוב שום עם פול וגריסים).

שריית חלתית

תוקף האיסור: רב יוסף: מהתורה. **אב"י:** מדרבנן - משום 'עובדין דחול' - וכן הלכה.

היקף האיסור: התנאים נחלקו האם מותר לשרות חלתית במים קרים. להלכה מחמירים שאסור גם בצונן אבל אם אדם התחיל טיפול רפואי הוא יכול להקל לשרות בצונן ולשים בשמש כדי לא לפגוע בטיפול.

ר"א בן יעקב אוסר כל שימוש בכברה.

משנה

1. **אסור לשרות חלתית** (צמח חריף ששורים אותו במים ומשמש הרפואה) **במים פושרים, ומותר לשרות בחומץ.**
2. **אסור להציף כרשינים במים או לשפשפם** (מעשים אלו הינם ברירה) אבל **מותר לשימם בסל** (על אף שלעיתים הפסולת יוצאת).
3. **אסור לסנון תבן במסננת** או במקום גבוה (כיוון שכך המוץ נברר מהתבן) אבל **מותר לשים במסננת כדי להאכיל בהמה** (על אף שהמוץ מסתנן, כיוון שזהו דבר שאינו מתכוון - מותר).

טיפול בבגדי כותנה מכובסים

שפשוף כותנה בידין - מותר כיוון שהכוונה היא לריכוך, **שפשוף סודר בידין** - אסור כיוון שהכוונה היא להלבין. **מקל המחזיק את הכותנה** - מוקצה אלא אם כן הוא מיועד לשימוש של אריגה.